AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	20 oktober 2026	**Zaaknummer**	2026-255766
Datum agendering	12 november 2026		
Afdeling	Bedrijfsvoering		
Onderwerp	Programmabegroting 2027 en begrotingswijziging 1 2027		
Portefeuillehouder	M. van der Meer		

Samenvatting

De programmabegroting 2027 is de basisbegroting 2027 waarin de financiële vertaling van het coalitieakkoord/collegeprogramma nog niet is ingevuld. De effecten van het voorstel tot financiële besluitvorming in de raad van 22 oktober 2026 zijn vertaald in de eerste begrotingswijziging. De meerjarenraming vertoont tekorten, oplopend tot ruim € 4 miljoen in 2030.

Voorstel

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen.
2. De begrotingswijziging 1 2027 vast te stellen.

Aanleiding
Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2027 aan, de eerste van de nieuwe coalitieperiode “Hjoed dwaan wat moarn freget”.
https://waadhoeke.begroting-2027.nl

De uitgangspunten uit de kadernota 2026-2030 zijn gehanteerd.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 22 oktober 2026 kennis genomen van het collegeprogramma. Er is voorgesteld de financiële vertaling en de begrotingsaanvragen bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering te verwerken in de eerste begrotingswijziging van 2027. Deze begrotingswijziging wordt nu samen met de programmabegroting 2027 aangeboden. Mocht er op 22 oktober een gewijzigd besluit genomen worden, dan volgt z.s.m. een aangepaste begrotingswijziging.
De technische verwerking vindt in januari 2027 plaats.

Beoogd (meetbaar) effect
Een begroting conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de uitgangspunten van het toezicht van de provincie Fryslân.

Motivering

Argumenten
1.1 Dit is de bevoegdheid van de raad.
De raad heeft het budgetrecht en daarmee de bevoegdheid om te bepalen welke middelen aan welke doeleinden besteed worden. Dit betreft de autorisatie- en allocatiefunctie.

2.1 De eerste begrotingswijziging betreft de invulling van de financiële ruimte zoals aan de raad voorgelegd op 22 oktober 2026 in bijlage 2 en 3.
Het betreft de vertaling van de structurele en incidentele ruimte met de bijbehorende dekking. De financiële vertaling van het collegeprogramma en de begrotingsaanvragen nieuw/bestaand beleid en bedrijfsvoering zijn in de bijlage afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

2.2 Het budget nieuw beleid van € 250.000 is bedoeld voor structurele invulling voor de gevolgen van het coalitieakkoord.
Ook wordt het restant van het budget onvoorzien structureel 2026 van € 46.000 ingezet als dekking. De relatief geringe structurele overschrijding van € 15.000 wordt in 2027 opgevangen uit het structurele begrotingssaldo en met ingang 2028 ten laste van het dan opnieuw beschikbare budget nieuw beleid gebracht. Hiermee is er geen negatief effect op het meerjarenperspectief.

2.3 Het begrotingssaldo 2027 wordt incidenteel ingezet.
Het meerjarenperspectief is negatief. Met ingang van 2028 is de begroting niet meer sluitend. Daarom is gekozen om geen verdere structurele verplichtingen aan te gaan. Dit is overeenkomstig de werkwijze van voorgaande jaren.

2.4 Er blijft ruimte in de AR boven de risiconorm.

De berekende ruimte wordt niet volledig ingezet. Het saldo van de AR blijft € 2 miljoen boven de risiconorm.

Kanttekeningen/risico's

1.1 Het effect van de septembercirculaire is nog niet verwerkt.
De septembercirculaire is te laat gepubliceerd om nog in deze begroting verwerkt te kunnen worden. U bent kort geleden met een raadsmemo geïnformeerd over het effect van de septembercirculaire. Onder Financiën is het effect op de meerjarenraming zichtbaar gemaakt.

1.2 De taakstellingen zijn onderbouwd.
Wij verwachten dat de provincie met deze invulling instemt. Mocht dit niet het geval zijn dan heeft dit een negatief effect op het structureel begrotingssaldo (zie Financiën).

1.3 Er zijn geen voorstellen voor nieuwe investeringskredieten.
Nieuwe of uitbreidingsinvesteringen worden via de kadernota's aan de raad voorgelegd voor een integrale afweging. De kadernota 2027-2030 bevatte een financieel vergezicht waarbij er geen financiële keuzes zijn gemaakt. Dit betekent dat er in deze begroting geen nieuwe kredieten zijn opgenomen. Wel staan er nog investeringen in 2027 tot en met 2030 gepland vanuit het vastgestelde Water en Rioleringsprogramma 2026-2030 en het beheerplan Openbare verlichting 2019-2029.

Alternatieven
Niet vaststellen van de programmabegroting betekent dat de wettelijke indieningstermijn niet kan worden gehaald, waardoor het toezicht van de provincie wijzigt. Niet vaststellen van de begrotingswijziging betekent dat er geen invulling wordt gegeven aan het coalitieakkoord/ collegeprogramma.

Vervolg
De begroting dient uiterlijk 15 november 2026 te zijn vastgesteld. Dit is de uiterste indieningsdatum bij het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Door middel van bestuursrapportages vindt de evaluatie van de begrotingsuitvoering plaats. Het eindresultaat komt tot uitdrukking in de jaarrekening.

Participatie
Externe participatie is niet aan de orde bij een planning&control-document. Intern heeft afstemming plaatsgevonden.

Financiën
Het financieel meerjarenperspectief is in de volgende tabel weergegeven, waarbij al rekening is gehouden met het effect van het verwachte besluit over het kwaliteitskader IHP op de raming scholen Bloemketerp. Tevens is het effect van begrotingswijziging 1 zichtbaar gemaakt.

Bedragen x € 1.000				
Meerjarenraming 2027-2030	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Kadernota structureel beschikbare ruimte	1.638	-792	-1.655	-4.023
Incidenteel ingezet in 2027	-126			
Incidenteel naar reserve Bloemketerp	-1.200	-1.200		
Prognose meerjarenraming kadernota	**312**	**-1.992**	**-1.655**	**-4.023**
Mutaties doorrekening begroting	536	626	506	626
Nieuwe meerjarenraming stand programmabegroting	**849**	**-1.366**	**-1.149**	**-3.397**
Effect kwaliteitskader IHP - scholen Bloemketerp				-678
Nieuwe meerjarenraming inclusief effect kader IHP	**849**	**-1.366**	**-1.149**	**-4.075**
Begrotingswijzing 1 2027	-849			
Effect begrotingswijziging 1 - meerjarenraming wordt	**0**	**-1.366**	**-1.149**	**-4.075**

Na verwerking van de septembercirculaire 2026 is het beeld als volgt:
In het raadsmemo septembercirculaire staat de inhoudelijke toelichting op de effecten.

Bedragen x € 1.000				
Meerjarenraming 2027-2030	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Meerjarenraming na begrotingswijziging 1	**0**	**-1.366**	**-1.149**	**-4.075**
Effect septembercirculaire 2026	402	311	341	340
	402	**-1.055**	**-808**	**-3.735**

Daarnaast dient het meerjarenperspectief nader uitgewerkt te worden naar structureel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn. Deze beoordeling wordt gemaakt met behulp van het onderstaand overzicht: uit het geraamde resultaat worden de incidentele lasten en baten gehaald waarna het structurele resultaat of begrotingssaldo zichtbaar wordt. De berekening is gebaseerd op de programmabegroting.

Structureel begrotingssaldo (x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasten exclusief mutaties reserves	-180.646	-179.888	-177.975	-184.270
Baten exlusief mutaties reserves	181.673	179.047	176.438	180.485
Geraamd saldo van baten en lasten	**1.027**	**-841**	**-1.537**	**-3.785**
Toevoegingen reserves	-1.200	-1.200	0	0
Onttrekkingen reserves	1.021	675	388	388
Geraamd resultaat	**849**	**-1.366**	**-1.149**	**-3.397**
Incidentele lasten incl incidentele toevoegingen reser	-3.023	-2.496	-492	-2.851
Incidentele baten incl incidentele onttrekkingen reser	1.697	1.296	492	2.851
Structureel begrotingssaldo	**2.174**	**-166**	**-1.149**	**-3.397**

In de programmabegroting is de stand van de algemene reserve ultimo 2027 berekend op afgerond € 18,3 miljoen. De risiconorm in de voorliggende begroting is bepaald op € 11,5 miljoen.
De stand van de algemene reserve na verwerking van begrotingswijziging 1 daalt naar € 13,5 miljoen.

Het vaststellen van de programmabegroting betekent ook het toevoegen van € 1.200.000 aan de reserve Bloemketerp. Deze toevoeging is overeenkomstig de kadernota 2027-2030. In de stukken voor de raad van 22 oktober is de toevoeging ook verwerkt.

Begrotingswijziging 1 financieel samengevat betekent de volgende mutaties:

- Structureel € 311.000 ten laste van het budget onvoorzien structureel (nieuw beleid € 250.000 en onvoorzien structureel 2026 € 46.000 is € 296.000) en het begrotingssaldo 2027 (€ 15.000);
- Incidenteel € 5.545.000 ten laste van het begrotingssaldo 2027 (€ 834.000) en de algemene reserve (€ 4.711.000);
- Incidenteel € 300.000 ten laste van de reserve impuls woningmarkt;
- Incidenteel € 1.110.000 ten laste van de reserve sociaal domein.

Bijlagen
Bijlage 1: Programmabegroting 2027
Bijlage 2: Begrotingswijziging 1 2027

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2026-255766

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 20 oktober 2026;

B E S L U I T

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen.
2. De begrotingswijziging 1 2027 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 12 november 2026,

ner2 , voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.